

Buizerd met bijzondere prooi

Jeanette Essink

Op zondag 29 december 1996, een bewolkte, tamelijk koude dag die 's avonds sneeuw bracht, vertoefde een Buizerd opvallend veel rond het huis. Had dat te maken met het feit dat er ook veel andere vogels (kool- en pimpelmezen, spreeuwen, vinken, ringmus-sen, merels en Turkse tortels, roodborst, heggemussen, sijsjes, eksters en Vlaamse gaaien) in de tuin aanwezig waren, die er behalve een rijk gevarieerd voedselaanbod, ook water, rust en een schuilplaatsen vonden?

Huis en tuin zijn gelegen in een slagenlandschap: langgerekte stroken weiland, omzoomd door boomsingels met hoofdzakelijk zomereiken, elzen, berken, hulst en vlier. Een deel van het erf ($\pm 1500 \text{ m}^2$) is ingericht als wilde plantentuin, waarvan de afgemaaide stengels nog op het land lagen.

Als verwoed natuurliefhebber, bij wie ogen en oren altijd op scherp staan, wordt veel tijd besteed aan kijken, observeren en genieten en altijd gebeurt er wel weer iets dat de moeite (en tijd!) van het ontdekken waard is. Zo ook die dag.

Rond 15.00 uur zag ik op c. 60 meter vanaf huis een Buizerd op de grond in de wilde plantentuin zitten met de vleugels gespreid, die met de kop hakbewegingen maakte. Door de verrekijker zag ik dat hij een vrij grote prooi te pakken had waar hij schijnbaar niet goed raad mee wist. Hij liep er omheen, zat er weer op, probeerde het met de klauwen de lucht in te krijgen, maar al wat hij deed, het lukte maar niet.

Wat had hij te pakken? Alhoewel nieuwsgierig, dwong ik mijzelf geen actie te ondernemen en de natuur z'n gang te laten gaan. De Buizerd ging door, probeerde te plukken, hield zijn vleugels er maar weer eens overheen en dat ging ongeveer een kwartier zo door. Toen vloog hij zonder buit op en posteerde zich op de voederplaats op drie meter afstand van het huis. Dat leverde ook niets op, waarna hij, waarschijnlijk met een lege maag, de kille avond tegemoet vloog. Nieuwsgierig haastte ik mij naar de achtergebleven prooi in het veld, die de Buizerd uiteindelijk alleen maar veel energie had gekost. Mijn vermoedens werden bevestigd, het was een egel die zichtbaar ademde en niets geleden leek te hebben: een scherp gestekelde "voetbal", waar de Buizerd geen vat op had gekregen. De egel heb ik snel opgepakt en onder een berg bladafval neergelegd in de hoop dat hij het daar verder zou overleven.

Volgens Rob Bijlsma, met wie ik over dit voorval sprak en die mij vroeg hierover een stukje voor de Takkeling te schrijven, was dit een bijzondere waarneming. Het stoten van een Buizerd op een levende egel zou niet eerder beschreven zijn. De op nesten van Buizerds aangetroffen egelvellen zijn afkomstig van resten van verkeersslachtoffers.

Een ander voorval met een roofvogel in de tuin betrof een Sperwer, ook een soort die er regelmatig jaagt. Al diverse keren vond ik prooiresten in de vorm van merelveren. Op 21 januari 1997 liep ik omstreeks 16.00 uur de deur uit, de c. 100 meter lange oprit op,

toen vlak over mijn hoofd heen een Turkse tortel vloog, "op de hielen" gezeten door een vrouwtje Sperwer. De afstand tussen beide bedroeg nauwelijks 15 cm. Ze vlogen ongekend snel, waarbij de duif een wolk donsveren en staartveren verloor. Na zo'n 100 meter veranderde de Sperwer van koers en vloog de duif de vrijheid tegemoet. Op zo'n moment weet je eigenlijk niet voor wie je het zou willen opnemen. Een ding was duidelijk, ik had ongewild de net begonnen sperwermaaltijd verstoord.

De Sperwer zag ik nog regelmatig in de tuin terug, de Turkse tortel eveneens. Hij (of zij) was duidelijk te herkennen aan de afwezigheid van staartveren en een kale plek op de stuit waar de donsveren al waren weggeplukt. De beetplek op de rug zwol aanvankelijk lelijk op, maar omdat hij iedere morgen zaad kwam eten op de voederplaats zag ik dat het goed met hem ging. Een kleine maand later was de staart weer vrijwel uitgegroeid tot normaal en de wond op de rug met veertjes bedekt. Beide zijn hopelijk de winter verder goed doorgekomen.

En zo valt er op ogenschijnlijk saaie winterdagen, voor wie ogen en oren de kost geeft, toch altijd wel weer een onverwachte boeiende ontdekking in de natuur te doen.

Adres: Koekangerdwarsdijk 42, 7958 SV Koekange.

Foto: Buizerd bij dood konijn, Amelte, 5 april 1996 (Lutje de Jong).